

ח"כ יוסף קרמרמן

שרי הכספים לשעבר של תנועת החרות

שקע בחובות, ומוסד אשראי של התנועה

חובע אמונו פרעון חוב של 160 אלף ל"י

כנראה, שקוע בחובות מעבר למה שהבני קים היו מוכנים להסכים לו. בלית ברירה פנה קרמרמן לחברת הביטוח הגדולה אליהו, שבסניפה המרכזי, ברחוב אלנבי בתל-אביב, נפתח לו כרטיס-לקוח שמיספרו 492/01. חברת הביטוח הסכימה לאשר לו הלוואה בסכום של 150,000 לירות, שמועד פרעונן יהיה במאי 1976.

הקושי היחיד שנותר לפניו היה גיוס הערבים המתאימים. הוא לא התקשה בכך במיוחד. בנק אוצר עממי, שמרבית חברי הנהלתו הם אנשי תנועת החרות, ושנחשב כבנק המממן את תנועת החרות, הסכים לערוב להלוואה הגדולה. ב-14 בינואר 1976 הוצא עבורו כתב-ערבות על סכום של 150,000 לירות. משקרב מועד הפרעון נפגש קרמרמן מן לשיחה עם מנכ"ל חברת אליהו,

בדרכים שונות את תנועת החרות, תנועתו של מנחם בגין. קרמרמן היה גיבור ה"תנועה, והועלו נגדו חשדות כי נתן מכספי הקרן ערבויות לחברים אישיים שלו לצורכי כיהם הפרטיים. שלא לצורכי המפלגה. הוא סולק מתפקידו הנכבד על-ידי יושבי ראש תנועת החרות, יצחק שמיר, ותחתיו מונה איתן ליבני.

אחרי שנפרעה הלוואתו מחברת הביטוח אליהו החלה מלחמה פנימית בין אגודת אוצר עממי, הערבה, לבין הח"כ, שהתחמק מתשלום חובו. לקריאות הסלפוניות שנית קבלו בביתו השיב קרמרמן חרימשמעות: "לא משלם!" רק אחרי שפגו אליו חבריו לתנועת החרות, שדבר השערוריה הגיע לאזניו, נחרצה — והבטיח: "זה יהיה בסדר. אני אשלם בקרוב." אלא שה"בקרוב" השתהה. ב-20 בדצמבר

במדינה

(המשך מעמוד 34)

לא נאפשר לו לעזוב את הארץ, אפילו ליום אחד!" בני מישפחה נזכאי רואים באריה את הערפד הפרטי שלהם. "הרפו סחט את כל כספנו" הם אומרים. "עכשיו, בגללו, אי-ננו יכולים גם לצאת לחו"ל ונראה כי לעולם לא נוכל לעשות זאת. אנחנו משועבדים לו לכל החיים!"

מישטרה

מידך אלים

השודדים לעגו לשוטרים בעת המירדף, ואזה פרעו את החשבון אחרי הלכידה

אפילו שוטרים ותיקים לא יכלו להסתיר את הזעזוע שאחו בהם למראה עיניהם. שני החשודים הובלו על-ידי בלשי היחידה המרכזית של מישטרת מחוז תל-אביב כש-ביגדיהם ספונים דם. הילוכם מתנדנד וכל גופם חבול ומוכה. היה זה סיום צורם למיבצע מישטרי שהתנהל, עד לסופו, בצורה כימעט מושלמת.

למחרת היום התפרסם סיפור המעשה כפי שטרחו מייד דוברי המישטרה לספרו, לפירטי-פרטיו, לכתבים לעניינים פוליטיים של העיתונים היומיים: שני צעירים רעז-לייפנים שדדו, בשבוע שעבר, את סניף בנק לאומי שבמת-אביב, ונטלו עימם יותר מ-200 אלף לירות. השודדים נמלטו במכוון בית טובארו שהמתינה להם בפתח הבנק, ודהרו במהירות מטורפת לכיוון תל-אביב. האלמונית דיווחה, סיור של היחידה המרכזית, שהיה בתפקיד בתל-אביב, מיהר לרמת-אביב לשמע הידיעה מן המוקד, ועוד בדרכו הבחין במכונית השודדים ה"עושה את דרכה לתל-אביב, לדברי הר"ב בלשים, הם ניסו לעצור את הרכב הנמלט עוד ברחוב רוקח, בכניסה לתל-אביב, אלא שהשודדים הצליחו לתמוק מהם, תוך שהם לועגים לבלשים בתנועות-ידיים מגונות חרימשמעות. דבר שהעלה את חמתם של בלשי היחידה המרכזית עד להשתוות.

לעדותם של הבלשים, הם נעזרו בכל שלבי המירדף באזרחים, שהרכב וגוסטיו עוררו את חשדם. אותם אזרחים כיוונו את בלשי המישטרה לאורך כל הדרך, וענו למקום שבו נטשו השודדים את ריכבם וניסו להסתתר בחצר אחד הבתים שברחוב פינקס, שם קפצו לתוך מיקלט אפל. אולם במיאוור השוד המירדף שכחו בלשי היחידה המרכזית לספר לכתבי ה"עיתונים מי, בעצם, היה הגיבור האמיתי מאחרי המצוד המהיר. היתה זו אשה שביקשה להישאר בעילום-שם. כאשר פרוצו השודדים לסניף הבנק, נוכח עיניהם הנהדמות של העורבים והשבים, שמרה אותה אורחית אלמונית על קורירות מופת, וזינקה לתוך חנות-פרחים סמוכה. היא טילפנה במהירות למקד המישטרה, וללא שהיות החלה מתארת את המתרחש לנגד עיניה. היא מסרה תיאור מדויק של הרכב ששימש את השודדים, את מעשיהם בכל רגע ורגע ואת הכיוון המשוער של מסלול בריחתם. השוטרת שיבה במקד המישטרה העבירה מייד את המידע לכל רכב מישטרי שנע בסביבה, ובמירדף המהיר נותרה רק השאלה: תוך כמה זמן ייתפסו השודדים.

כאשר נלכדו השודדים באותו מיקלט אפל, הפכה מלאכתם של הבלשים קלה המקום הוקף בכוח מתוגבר, כשהבינו ה"שודדים כי הגיעו לסוף המירוץ, העדיפו להיכנע. הם הניחו את גישקם, ויצאו מן המיקלט כשידיהם מורמות. בתוך המיקלט מצאו השוטרים מאוחר יותר את הכסף הגנוב, ואת כלי הנשק והפריצה. **עלבון צורב.** אך בלשי היחידה המרכזית לא הסתפקו בהצלחתם המהירה ב"לכידת השודדים. נותרה להם עוד בעיה אישית מציקה, שהיה עליהם לפתור ב"במקום. הם לא יכלו להתעלם מן העלבון הצורב שבלבו בהם השודדים בתחילת ה"מירדף, כאשר לעגו לניסיונותיהם לחסום את מכוניתם בנתיב הראשון הוכה על-ידי השודד הלגלגן הראשון הוכה על-ידי השוטרים באכזריות. פניו נשטפו דם תוך שניות, כאשר שישה בלשים חסונים משתתפים בחגיגה האלימה. גם כשנשל על המדרכה המרפלי-חושיים לא הירפו ממנו השוטרים ובעטו בו בצלעותיו ובמבושיו (המשך מעמוד 38)

שקיעתו של האיש החזק

76 נשלחה מאוצר עממי תזכורת בכתב לקרמרמן, ובה נדרש לשלם את 161,000 הלירות, שאם-לא-כן לא יהיה לאגודה מנוס מהגשת תביעה מישפטית נגדו. הפרשה היתה ידועה כבר כימעט לכל צמרת הליכוד. היו שטענו כי צריך לתת לקרמרמן "קצת זמן". תנו לו להתאושש מעט מחובותיו המעיקים, הוא ישלם בסופו של דבר", אמרו מצדדיו. האחרים גרסו, לעומתם, כי התנועה אינה צריכה לחתלגיבוי לתבריה-הכנסת בעסקי הפרטיים. "אם באוצר עממי לא יהיה כסף, תצא התנועה מופשטת בסופו של דבר, כי לא יהיו כספים להלוואות ולערבויות בנקאיות", אמרו.

אולם ההחלטה הסופית היתה נתונה בידי אנשי הנהלת אגודת אוצר עממי. הם פנו לפרקליטם, עורך-הדין אריה דגני, וזה שוחח עם קרמרמן בטלפון בשבוע שבו נערכה ועידת תנועת החרות. אחרי הוועידה אשלם את החוב, הבטיח קרמרמן לפרקליט, אולם הוועידה הסתיימה, וקרמרמן מיהר לעזוב את הארץ. "לצורך עיסקותיו", טענו מקורביו מחרות.

האם יעוקל הרכוש?

ב שבוע שעבר הוכאה התביעה האזרחית נגד ח"כ יוסף קרמרמן לבית-הדין המישפטי-המחוזי בתל-אביב. למעשה מודים אנשי אוצר עממי, כי הדבר האחרון שבו הם מעוניינים הוא להתייצב פנים אל פנים ויקה, קרמרמן בבית-הדין המישפטי. אולם הקופסה ריקה, הנושים לוחצים. הבקשה שהוגשה לבית-הדין היא לפסק-דין בסדר-דין מקוצר. ח"כ קרמרמן חייב להגיש את השגותיו תוך 10 ימים.

במיקרה כזה הוא צריך להגיש התגוררות, מסביר עורך-הדין דגני, "שכן בדינו נמצאת ראייה כתובה" אם לא תוגש ההתנגדות — כך קרה כתבי-ההגנה מקוצר — עוד השבוע. יתקיים דיון מקוצר ב"תביעה בפני שופט מחוזי, העלול להחליט אף על עיקול חלקים מרכושו של הח"כ. פרקליטו של קרמרמן, עורך-הדין מנחם ברג, טוען כי לא ידוע לו על ההלוואה. "כשהחזיר קרמרמן מה"ל, בתחילת חודש מארס, העניין ב"ורד ויוסדר", הוא טוען. אולם עד שיהיו קרמרמן כבר ייערך הדיון לפני השופט, העשוי גם לתת החלטה שלא בנוכחות הנתבע.

שלמה אליהו — שהגיש באחרונה את מועמדותו לבהירות הפנימיות בד"ש — וביקש את עזרתו לשם דחיית מועד פרעון ההלוואה עד לחודש נובמבר 1976. חצי שנה מאוחר יותר, גם הערבים, בנק אוצר עממי, וגם חברת הביטוח, לא התנגדו לכך. אולם בחודש נובמבר כבר לא היה בנק אוצר עממי בין החיים. עקב קשיים כספיים נבלע הבנק על-ידי בנק הפועלים ובמישטרה, ברחוב מיקוה-ישראל בתל-אביב, הוקמה אגודת אוצר עממי, אגודת אשראי הדדית שאף היא, כמו הבנק עצמו בשעתו, בידי תנועת החרות.

"אוצר עממי" ישלם

ב חודש נובמבר האמור לא הגיע תשלום החוב לחברת הביטוח אליהו. החברה פנתה לאגודת אוצר עממי ודרשה מהם, כערבים, לשלם את הסכום, שבינתיים תפח ל-161,000 לירות מכוח הריבית ו"ההוצאות שנבעו מארכת מועד הפרעון. אנשי אוצר עממי לא מיהרו לפרוע את הסכום הגבוה מקופתם הדלה. מרבית כספי האגודה נועדו למימון הלוואות שונות לתנועת החרות, עם התקרבות מועד הבחירות לכנסת לפני שבועות אחדים. ההלוואה שצטננה לקרמרמן היתה לצרכים פרטיים, ולפיכך לא מיהרה אגודת האשראי לפרוע אותה.

חברת הביטוח אליהו החלה מגלה דאגה לגורל הכסף. קריאות-הסלפון הבהולות למישרדיו של קרמרמן, לביתו ואפילו לכנסת, שם כימעט לעולם אינו נמצא וענו על-ידי מוזכירתינו בנוסח: "מר קרמרמן איננו. גא להשאיר את מיספר-הטלפון. אך קרמרמן מעולם לא התקשר עם נושיו. ב-14 בנובמבר נתקבל טלפון בחברת הביטוח אליהו. "זה בסדר, אנחנו נשלם את חובו של קרמרמן", הצהיר אדם שהציג עצמו כחבר הנהלת אוצר עממי, אך סירב לנקוב בשמו המפורש. הכסף אכן הגיע לחברת הביטוח, בסוף חודש נובמבר אשחקד.

אלא שבכך עדיין לא נסתיימה פרשת קרמרמן. אין זו הפרשה הראשונה הנוגעת לכספים, ששמו של חבר הכנסת הדוריה-לבנוש קשור בה. הוא קשור גם בפרשת קרן תל-חי המפורסמת, שמימנה

מ שך שנים רבות נחשב יוסף קרמרמן כאיש החוק מאחרי-הקלעים של תנועת החרות. הח"כ גדולה-מידות, שרק לעיתים רחוקות ניראה בבניין הכנסת ורק אחת לשנתיים הוא עלה על דוכן-הנואמים. נחשב כא"ף הפיננסי של תנועת החרות. כחתנו של אליהו-ספנות, יעקב מרידור, המלוטרי-מיליונר, בימים לפני שהחברה הויתת שלו ירדה מנכסיה, וכבעל מיפעלי תעשייה (עץ לבד) בוכות עצמו, גיהל קרמרמן את העסקים הכספיים של התנועה. בחוקף כוחו זה קנה לעצמו מעמד והשפעה שחורגו מכל סרופורציה סבירה. מנהיגי חרות חששו להמרות את פיו. הוא היה האיש שיכול להכתיר נסיכים ולסלק שועים מהתנועה. הוא היה אולי האיש היחיד בתנועת החרות שסמוגל היה להתייצב נגד מנחם בגין ולומר לו "לא!"

ההסתבכות הפיננסית של תנועת החרות בשנים האחרונות, ושקיעתה בחובות בסדר גודל של עשרות מיליוני ל"י לבעלי-חוב פרטיים, חיסלו גם את מעמדו של קרמרמן. האיש לא היה מסוגל עוד לחלק את התנועה מן הסבך הכספי שאליו הכניס אותה, איבד לחלוטין את השפעתו. הוא סולק מראשות סניף תל-אביב של התנועה, וספק רב אם יוכל עוד ברשימת המועד מדים של הליכוד לכנסת הבאה. כי יוסף קרמרמן סיבך בחובות כספיים לא רק את תנועתו, אלא גם את עצמו.

חברת הביטוח הסכימה להלוות

ח ברי-הכנסת יוסף קרמרמן ניסה להוציא כספים ממימלחתו, תנועת החרות. עכשיו מנסים לגבות ממנו את הכספים האלה — בחוסר-הצלחה, כי"ר תיים". כך הגיב השבוע אחד מאנשי הליכוד, כאשר הגיעה לאוזניו הידיעה על התביעה האזרחית שהוגשה לבית-הדין המישפטי המחוזי בתל-אביב נגד חבריה-הכנסת, איש חרות, הוותיק יוסף קרמרמן.

קרמרמן, שזנא-עיתונאים מושבע ואדם הידוע כשחקן ביותר, נקלע לפני כשנה וחצי לקשיים כספיים. לדיבריו מקורביו, מדובר היה במיספר עסקות שביקש לבצע אולם חסר מזומנים למימושן. בדר-כלל לא נתקל קרמרמן בקשיים בדרכו להשגת הלוואות גדולות בבנקים שאיתם עבד. אולם באותה תקופה היה